

DISKRIMINERINGEN

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

KOMM. OG REG. DEP
031 2973-14 9 FEB 2004
Ark. 905
Avd. BB / BY / FR

Høringsuttalelse til NOU 2003:24 Mer effektiv bygningslovgivning

Stopp Diskrimineringen vil med dette gi innspill til Bygningslovutvalgets videre arbeid. Vi har valgt å konsentrere oss om utredningens kap. 8.1.

Stopp Diskrimineringen er en borgerrettsstiftelse med formål å arbeide for effektivt vern mot diskriminering av funksjonshemmede i Norge. Stiftelsen som ble etablert i 2002 uttaler seg først og fremst i saker som omhandler bruk av ikke-diskriminerende virkemidler av rettslig art.

Dagens plan- og bygningslov har vist seg å fungere svært dårlig i forhold til å ivareta hensynet til god tilgjengelighet til bygde omgivelser. Derfor finner vi grunn til å gi et innspill om hvilke forhold som Bygningslovutvalget, etter vår mening, må vie spesiell oppmerksomhet i sitt videre arbeid, for å hindre at grupper i befolkningen utestenges og ekskluderes fra offentlig rom og tjenester. Vi viser i denne forbindelse til at:

"Norges Byggstandardiseringsråd har gitt uttrykk for at tilgjengelighet til bygninger ikke blir tilstrekkelig ivaretatt ved hjelp av forskrifter og veiledninger. Rådets erfaring er at lokale bygningsmyndigheter mangler omforente virkemidler som synliggjør hva som ønskes oppnådd med forskriftene." (sitat fra s. 75 i **St.meld. nr. 40 (2002-2003 Nedbygging av funksjonshemmende barrierer)**)

Stopp Diskrimineringen støtter de forslag Bygningslovutvalget fremmer i kap. 8.1. og tror at utvalget er på rett vei når det gjelder å rette opp svakheter ved loven i dag.

Et hovedproblem er at brudd på loven ikke sanksjoneres, og det er svært viktig at vi får på plass et system og en finansierungsordning som fører til effektiv håndheving av loven ved brudd. Vi ønsker å understreke betydningen av å trekke på andre lands erfaringer, slik Utvalget har gjort. Vi håper Utvalget også vil fortsette med å studere modeller i andre land.

Et annet hovedproblem er knyttet til at teknisk forskrift (TEK) baserer seg på funksjonskrav, jf. kap. 8.1.6. Det er etter vår mening både behov for å innføre en instans som kan gi råd og veiledning om "best practice", slik Utvalget foreslår, og å gjøre noe med kravene i forskriften for å sikre at særlig viktige funksjonsbetingelser

Borgerrettsstiftelsen - STOPP DISKRIMINERINGEN

- Org.nr. 985 208 786

Kampengt. 16, 0654 Oslo - Tlf.: 99 58 28 25

<berit@stopdisk.no - <www.stopdisk.no

ivaretas. I TEK kap. 10 stilles det allerede i dag noen absolutte krav, jf. §§ 10-41 og 10-42 som henholdsvis hjemler installasjon av heis og teleslynge under nærmere angitte betingelser. Vi vil understreke at det ikke finnes noe objektivt grunnlag for utvelgelsen av hvilke innretninger som er hjemlet i absolutte krav, og hvilke som anses ivaretatt av funksjonskrav. For eksempel er det like opplagt at svaksynte må ha informasjon i øyehøyde som at hørselshemmede må ha teleslynge, og at rullestolbrukere må ha heis.

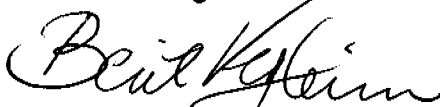
Etter hvert som samfunnet utvikler seg i retning av selvbetjeningssystemer som erstatter personlig service- og informasjonsfunksjoner, har de funksjonshemmende barrierene blitt stadig større for mennesker med nedsatt funksjonsevne av kognitiv, nevrologisk og sansemessig art. Ekskludering fra det offentlige rom og publikumstjenester pga. kompliserte betjeningssystemer, slik som touchknapper i bl.a heiser og elektroniske adgangskort til tjenester og bygninger er dagens tekniske forskrift åpenbart ikke i stand til å forhindre.

Mangel på kunnskap preger fagmiljøene, særlig når det gjelder tilgjengelighet innenfor området kommunikasjon og informasjon, og vi ber derfor Bygningslovutvalget vie spesiell oppmerksomhet til tiltak for å styrke kompetansen og lovgivningen på dette området.

Stopp Diskrimineringen vil understreke at det ikke er tilstrekkelig at det finnes miljøer med fagkunnskap og veiledningsansvar. Det må etableres standarder som hjemles i lovgivningen, slik Manneråkutvalget foreslår i **NOU 2001:22 Fra bruker til borger**, kap. 21.4. som omhandler strategiens andre ledd. Uten lovfestede standarder er det utopisk å tenke seg at omgivelsene skal bli utformet på en ikke-ekskluderende måte, noe praksis til nå er et bevis på.

Avslutningsvis benytter vi anledningen til å stresse betydningen av at funksjonshemmede nevnes spesielt i formålsparagrafen til plan- og bygningsloven, selv om denne ikke er tema for herværende høring. Vi viser til Manneråkutvalgets hovedkonklusjon (**NOU 2001:22**, s. 294), fastslår at funksjonshemmedes interesser sjelden kommer inn som et premiss i utforming av samfunnet. Videre slås det fast at når hensynet til en befolkningsgruppe er blitt satt så systematisk til side, til tross for unison enighet om målene om full deltakelse og likestilling, handler det om diskriminering. **NOU 2001:22** gir en solid dokumentasjon på at diskrimineringen i stor grad skyldes menneskeskapt fysiske barrierer som vårt samfunn har både kunnskap, teknologi og økonomiske ressurser til å hindre.

Oslo, 5. februar 2004
Med vennlig hilsen

Berit Vegheim
Daglig leder

Borgerrettsstiftelsen - STOPP DISKRIMINERINGEN

- Org.nr. 985 208 786

Kampengt. 16, 0654 Oslo – Tlf.: 995 82 825

<berit@stopdisk.no – <www.stopdisk.no